

Pedagogika przedszkolna - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Pedagogika przedszkolna
Kod przedmiotu	05.1-WP-PEDP-PPM-W_pNadGenVPMUI
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika / Edukacja elementarna i wczesne nauczanie języka obcego
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2017/2018

Informacje o przedmiocie	
Semestr	2
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Egzamin
Ćwiczenia	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z podstawowymi założeniami z zakresu pedagogiki przedszkolnej (geneza, przedmiot, status, zadania, funkcje pedagogiki przedszkolnej, jej interdyscyplinarny charakter, koncepcje), podstawowymi pojęciami (dziecko, dzieciństwo, edukacja przedszkolna, przedszkole), zasadami, metodami i formami pracy opiekuńczo-wychowawczej z dzieckiem w wieku przedszkolnym, problematyką procesu adaptowania się dziecka w przedszkolu. Ukazanie znaczenia zabawy i strategii zadaniowej w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym. Kształtowanie umiejętności projektowania ofert edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym, zastosowania przygotowanych projektów w praktyce edukacyjnej, wykonania i prezentacji środków edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Wymagania wstępne

Podstawy dydaktyki ogólnej, teorii wychowania i psychologii rozwojowej.

Zakres tematyczny

Geneza i status pedagogiki przedszkolnej oraz przedmiot, funkcje i zadania. Podstawowe pojęcia pedagogiki przedszkolnej (dziecko, dzieciństwo, edukacja przedszkolna). Cele wychowania przedszkolnego, środki dydaktyczne i podstawa programowa. Zasady i formy pracy pedagogicznej w przedszkolu: charakterystyka klasycznych i współczesnych klasyfikacji zasad stosowanych w pracy pedagogicznej z dziećmi w wieku przedszkolnym oraz form organizacyjnych: a) zajęcia i zabawy swobodne, b) zajęcia dowolne, c) zajęcia z całą grupą, d) zajęcia zespołowe, e) zajęcia indywidualne, f) sytuacje okolicznościowe. Metody pracy wychowawczej w przedszkolu: 1) klasyczne: a) metody czynne, b) metody oglądowe, c) metody słowne. Zabawa jako potrzeba dziecka i strategia edukacyjna: a) pojęcie zabawa, b) wybrane teorie zabawy, c) właściwości zabawy, d) rodzaje zabaw, e) różnice między zabawą a grą, e) zachowania dorosłego sprzyjające i przeszkadzające zabawie dzieci. Strategia zadaniowa w edukacji dzieci w wieku przedszkolnym: a) pojęcie zadanie, b) klasyfikacja zadań przydatnych w edukacji dzieci, c) procedura wykonywania zadań przez dzieci, d) rola dorosłego w procesie wykonywania zadań przez dzieci. Planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej w przedszkolu: a) pojęcia plan, planowanie, b) rodzaje planów: roczny plan, plany miesięczne, dzienny plan, c) cechy dobrego planu. Środowisko przedszkolne a adaptacja dziecka w przedszkolu: a) pojęcie adaptacja, b) poziomy adaptowania się dziecka do warunków przedszkolnych, c) czynniki wyznaczające poziom adaptacji dziecka do przedszkola, d) przejawy prawidłowej i nieprawidłowej adaptacji do przedszkola, e) rola nauczyciela i środowiska rodzinnego w procesie przystosowania się dziecka do przedszkola. Przedszkole miejscem rozwoju dziecka. Samodzielność i niesamodzielność dziecka w wieku przedszkolnym: a) pojęcie samodzielność, b) formy samodzielności u dzieci w wieku przedszkolnym, c) poziomy samodzielności dziecka w życiu codziennym, d) zakresy samodzielności dziecka, e) przejawy niesamodzielności dziecka, f) rola środowiska rodzinnego i przedszkolnego w procesie usamodzielniania się dziecka. Dziecko w sytuacjach edukacyjnych. Nauczyciel wychowania przedszkolnego: a) cele i zadania działalności pedagogicznej nauczycieli przedszkola, b) podstawowe funkcje nauczyciela przedszkola, c) pedagogiczna postawa nauczyciela przedszkola, d) przygotowanie nauczyciela przedszkola do pracy z dziećmi e) warsztat pracy nauczyciela przedszkola, f) kształcenie nauczycieli wychowania przedszkolnego. Osobowość nauczyciel przedszkolna. Dokumentacja nauczyciela przedszkolnego. Organizacja dnia i pobytu dziecka w przedszkolu. Projektowanie zajęć w grupie przedszkolnej. Projektowanie kalendarza uroczystości i imprez przedszkolnych. Działanie dziecka w wieku przedszkolnym – wspierająca rola nauczyciela. Organizacyjne formy wspomagania procesu rozwoju dzieci – strategia zabawowa, strategia zadaniowa. Programy wychowania w przedszkolu. Plan miesięczny.

Metody kształcenia

Wykłady – wykład konwencjonalny, problemowy, prezentacje multimedialne.

Konwersatoria – podające (praca z tekstem, praca z dokumentem źródłowym), problemowe (dyskusja, meta plan, drzewo decyzyjne), praktycznego działania (projektowanie zadań, metoda przypadków, praca w grupach, burza mózgów, prezentacje multimedialne).

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma elementarną wiedzę o miejscu pedagogiki przedszkolnej w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi	• K_W02	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	• Wykład
Posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii odnośnie edukacji przedszkolnej dziecka, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych oraz poglądów różnych autorów	• K_U03	• Projekty zadań i sytuacji dla dzieci w wieku przedszkolnym Swobodne wypowiedzi Prezentacje multimedialne	• Ćwiczenia
Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki przedszkolnej, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w tej dziedzinie, dokonuje samooceny własnych kompetencji w tym zakresie i doskonali swe umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia w dziedzinie wczesnej edukacji	• K_K01	• dyskusja	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykłady

Warunkiem zaliczenia są: aktywna obecność na wykładach

Konwersatoria

Zaliczenie z oceną na podstawie: k projektowania sytuacji i zadań edukacyjnych, aktywnej obecności studentów.

Ocena końcowa

Ocena pozytywna z egzaminu pisemnego, który obejmuje treści z konwersatoriów (50%) i wykładów (50%).

Literatura podstawowa

1. Donaldson M., *Myślenie dziecka*, Warszawa 1986.
2. Hurlock E., *Rozwój dziecka*, Warszawa 1985.
3. Jaszczyszyn E., Szada-Borzyzkowska, red., *Edukacja dziecka: mity i fakty*, Białystok 2010.
4. Karbowniczek J., Kwaśniewska M., Surma B., *Podstawy pedagogiki przedszkolnej z metodyką*, 2011.
5. Nowak-Łojewska A., Olczak A., Soroka-Fedorczuk A., red., *Edukacja małego dziecka – refleksje, problemy, doświadczenia*, Zielona Góra 2009.
6. Olczak A., *Przedszkole podstawą nowoczesnej szkoły*, [w:] *W poszukiwaniu nowoczesnej szkoły*, red. M. Nyczaj-Drąg, A. Olczak, Kraków 2007.
7. *Podstawa programowa wychowania przedszkolnego*, 2008.
8. Waloszek D., *Pedagogika przedszkolna. Metamorfoza statusu i przedmiotu badań*, Kraków 2006.
9. Waloszek D., *Funkcje przedszkola wobec dziecka: wychowanie przedszkolne*, Zielona Góra 1992.
10. Waloszek D. (red.), *Edukacja dzieci sześciolletnich w Polsce*, Zielona Góra 2005.

Literatura uzupełniająca

1. Guz S., Zwierzchowska I., *O pomyślny start szkolny dziecka*, Warszawa 2010.
2. Kapica G., *Współczesne konteksty dzieciństwa*, Racibórz 2006.
3. Śliwerski B., *Pedagogika dziecka. Studium pądocentryzmu*, Gdańsk 2007.
4. Waloszek D., *Wybrane zagadnienia edukacji człowieka w dzieciństwie*, Kraków 2009.
5. Waloszek D., *Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna: obszary sporów, poszukiwań wyzwań i doświadczeń w kontekście zmian oświatowych*, Kraków 2010.
6. Czasopisma: „Wychowanie w Przedszkolu” i „Bliżej Przedszkola”

Uwagi

Pozycje literatury są każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego wykłady i ćwiczenia.

Zmodyfikowane przez dr Anita Famuła-Jurczak, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 19-06-2017 09:36)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ